

OTROCI S PP

So otroci, ki imajo ovire, primankljaje, težave in motnje na področju gibanja, zaznavanja, govora, spoznavnega kognitivnega razvoja, čustvovanja, vedenja in ulenja

OTROCI Z MOTNJAMI V DUŠEVNEM RAZVOJU (MDR)

- Imajo znižano splošno in specifično raven inteligentnosti (IQ pod 70)
- Nižje sposobnosti na kognitivnem, govornem, motoričnem in socialnem področju
- Gre za neskladnje med njihovo kronološko in mentalno starostjo
- Stopnje: lažja, zmerna, težja, najtežja

SLEPI IN SLABOVIDNI

- So otroci, ki imajo okvaro vida, očesa ali vidnega polja
- Slabovidne ločimo na: zmerno slabovidne (10-30%) in težko slabovidne (5-9,9%)
- V šoli delajo po metodi za slabovidne, uporabljajo preostali vid, vendar ga ne obremenjujejo preveč, ker se jim lahko z leti poslabša – skrajša in poveča se jim besedilo, vmes si lahko spočije
- Pretežni del učenja poteka po vidni poti, potrebujejo prilahojene metode, pripomočke, didaktična sredstva, učbenike
- Slepe otroke ločimo na: slepe z ostankom vida (2-4%), slepe z minimalnim ostankom vida (do 1,9%) in popolnoma slepe (amaurosis=popolna tema)

SLEPI OTROCI Z OSTANKOM VIDA

- Pri učenju uporabljajo ostali vid in ostala čutila
- Pri delu in gibanju potrebujejo primerno osvetlitev, kontraste
- Delajo po kombinirani metodi (brajeva pisava+povečava+vidno)
- Tiflopedagog ga uči brajeve pisave, saj lahko kasneje otrok izgubi vid

PRIPOMOČKI IN OPREMA

Tiskalnik z Brajevo pisavo, elektronska lupa, bonukolarna teleskopska očala, elektronska beležnica, povečan monitor in tipkovnica, diktafon in predvajalnik

SLEPI OTROCI Z MIN. OSTANKOM VIDA

- Otrok vidi sence, obrise predmetov, predmete v velikosti prsta pa prepozna do 1metra

POPOLNOMA SLEPI OTROCI (AMAUROSIS)

- Ne dojemajo svetlobe, uporabljajo ostala čutila, najpomembnejša je taktilna percepcija, sluh in govor
- Omejeni so v raziskovanju okolja in aktivne poseganju vanj

- Potrebujejo stalni specialni trening za vsakdanje življenje, prilagojene učne pripomočke, pripomočke za orientacijo in mobilnost in vsakdanje življenje
- Uporabljajo brajevo pisavo (brajeve tehtnice, metre, reliefne zemljevide, zvočne žoge, igre, zložljive palice)

GLUHI IN NAGLUŠNI

- Imajo okvare, ki zajeajo uho, njegove funkcije in strukture
- Imajo težave na področju poslušanja govora, razumevanja in uporabe govora in jezika , gradnje besednega zaklada
- Glede na naglušnost ločimo: lažjo izgubo sluha, zmerno, težjo in težko
- Imajo slušni aparat, avdiolog jim z avdiometrom izmeri sluh

GLUHI OTROCI

- Ločimo otroke z najtežjo izgubo sluha in otroke s popolno izgubo sluha (nad 80dB)
- Otrok ni sposoben slišati in razumeti govora, četudi je ojačan, ni zmožen sporazumevanja
- Oviranost v časovni in prostorski orientaciji, oviranost v telesni neodvisnosti, vključevanju v družbo, težave pri prilagajanju, v vedenju, pri pridobivanju znanja, pri učenju
- Učijo se po vizualni poti, zato je vid njihovo najmočnejše čutilo
- Težko se naučijo govoriti, zato se naučijo znakovnega jezika ali kretenj (to je 1. Jezik)
- Vključevanje prevajalca znakovnega jezika
- Adaptacija na gluhoto je posebej težka v družini, ki normalno sliši (znakovni jezik stigmatizira gluhe, zato je starše velikokrat sram)
- Surdopedagog je strokovnjak na tem področju

OPREMA IN PRIPOMOČKI ZA GLUHE IN NAGLUŠNE

Grafoskop, slušni aparat, pripomočki za slušni aparat , FM sistem (učitelj ima napravo okli pasu, otrok pa aparat, da lažje sluši)

OTROCI Z GOVORNO JEZIKOVNIMI MOTNJAMI

- Imajo motnje v usvajanju in razumevanju govora, ter govornem izražanju
- Gre za neskladje med verbalnimi in neverbalnimi sposobnostmi
- Zaostanki se kažejo v izgovorjavi, morfologiji (spisi, govor), semantiki in sintaksi
- Govorno-jezikovne motnje se kažejo na področju branja, pisanja ter učenja kot celoti
- Stopnje: lažje, zmerne, težje, težke (od blagega zaostajanja do nerazvitosti govora)

PRIPOMOČKI IN OPREMA

Govoreči elektronski slovar in leksikon, diktafon in predvajalnik, Irlenovi filtri, računalnik, videoprijektor, Quicklink Pen=pisalo slovar

GIBALNO OVIRANI OTROCI

- Imajo prirojene ali pridobljene okvare, poškodbe gibalnega aparata, centralnega ali perifernega živčevja
- Gibalna oviranost se kaže v obliki funkcionalnih in gibalnih motenj (nima uporabnih gibov- motorike ne more koristit v funkcionalno gibalne namene)
- Posledice: senzorične okvare (vid, sluh), mišični krči, motnje odvajalnih, spolnih in dihalnih funkcij, govorno jezikovne motnje, prehranske motnje-slinjenje

GIBALNO OVIRANI PO OBOLENJIH:

- Cerebralna paraliza
  - Zelo prisotna, dodatni mišični krči (največ pri spastični obliki)
  - Povzroča motnje v duševnem razvoju, motnje govora intelektualne sposobnosti ali pa kaže probleme v hoji
  - Monopareza (prizadeta samo ena roka), tetrapareza (prizadet zg. ali sp. ud), diplegija (bolj prizadete roke, kot noge – ali obratno), paraplegija (prizadet sp. del), kemiplegija (prizadeta leva ali desna stran)
  - Stephen Haukins – ima popolnoma ohranjene mentalne funkcije, gibalnih pa ne
- Živčno mišične bolezni
  - Bolj upočasnen razvoj, z leti pride do propadanja mišic, nima funkcionalnih gibov in motorike, zato so na vozičkih
- Hidrocefalus-vodeno glavost
  - V možganih se kopiči možganski likvor, začne pritiskati na možgane, zato se s časoma pojavi odmiranje možganov, možganskih celic. Se da pozdraviti , če se bolezen pravočasno odkrije (likvor se odstrani)
- Cranio-cerebralna travma (poškodba lobanje, prizadetost CŽS)
- Travma hrbtenjače (gibalna oviranost)
- Stanja po operaciji tumorjev
- Epilepsija (napadi na delih možganov, oseba izgubi zavest, ovirano učenje)
- Deformacija hrbtenice
- Okvare udov (lahko so prirojene)

GIBALNO OVIRANI OTROCI

- Stopnje: lažja, zmerna, težja, težka
- Otroci z lažjo in zmerno gibalno oviranostjo potrebujejo: manjše prilagoditve, pri nekaterih oblikah dela so potrebni pripomočki, občasno potrebujejo fizično pomoč

- Otroci s težjo in težko motnjo imajo moteno finomotoriko, imajo zelo hude motnje gibanja in malo funkcionalnih gibov. Potrebujejo stalno delno pomoč ali pa so popolnoma odvisni od tuje pomoči
- Pripomočki za gibanje: bergle, hodulje, vozički na ročni pogon, elektromotorni vozički, prilagojena kolesa

DOLGOTRAJNO BOLNI OTROCI

- So otroci z dolgotrajnimi oz. kroničnimi motnjami in boleznimi, ki ovirajo otroke pri učenju, šol. delu in drugih vsakodnevnih življenjskih aktivnostih
- Dolgotrajna bolezen je tista, ki traja dlje od 3 mesecev

DOLGOTRAJNE BOLEZNI:

Kardiološke bolezni, endokrinološke, gastroenterološke (prebavni trakt), hematološke (krvna obolenja-levkemija), nefrološke (ledvice, sečila, mehur), pulmološke (dihalne), onkološke (tumorji), dermatološke, psihiatrične in nevrološke (epilepsija), avtoimune motnje in motnje hranjenja

OTROCI S PRIMANKLJAJI NA POSAMEZNIH PODROČJIH UČENJA (PPPU)

- Zaradi znanih ali neznanih motenj v delovanju CZS se pojavijo zaostanki v razvoju v zvezi s pozornostjo, pomnjenjem, mišljenjem, koordinacijo, komunikacijo, zaostanki v razvoju socialnih spretnosti in pri emocionalnem dozorevanju
- Izrazite težave se kažejo pri branju, pisanju, pravopisu in računanju
- Primankljaji na posameznih področjih učenja lahko trajajo celo življenje in vplivajo na učenje in vedenje, ali pa jih otrok preraste

OTROCI Z MOTNJAMI VEDENJA IN ČUSTVOVANJA

- Kažejo ponavljajoč, trajen vzorec neprilagojenega (disocialnega) vedenja, ki se kaže v neuspešni soc. integraciji
- Otrokovo disocialno vedenje je lahko notranje ali zunanje pogojeno in se kaže s simptomi, kot so npr. agresivno vedenje (uničevanje tuje lastnine), pobegi od doma, kraje, čustvene motnje
- Zunanje-moti vrstnike, starše, učitelje (pohajkujejo, kraje, droge, alkohol, cigareti)
- Notranje-moti otroka samega (ne spi, ima nočne more)

OPREMA IN PRIPOMOČKI (da se ne dolgočasijo, saj na to opozorijo z vedensko motnjo)

Digitalna videokamera, DVD predvajalnik, projekcijsko platno, računalnik, video projektor, podatkovna rokavica

AVTIZEM – SPEKTER AVTISTIČNIH MOTENJ (SAM)

- Beseda avtizem izhaja iz grške besede »authos« - »sam«
- Znan je mnogo let, v najzgodnejšem obdobju je uporabljen, kot alternativa za psihozo
- Je zapletena motnja, razumevanje se je skozi desetletja povečalo – veliko vpr. o vzrokih ostaja neodgovorjenih

AVTIZEM

- Mnogi gledajo na avtizem, kot na poseben dar/talent, povezujejo ga z odporom do dotikov, z nagnjenostjo k besu, razdražljivosti
- Kaj je avtizem? Je nevrološko-razvojna in kompleksna motnja, za katero je značilno kakovostno spremenjeno vedenje na 3 področjih primanjkljajev:
  - Socialna interakcija
  - Komunikacija (besedna in nebesedna)
  - Imaginacija (predstava, domišljija, predvidljivost)

AVTIZEM – SAM

- Avtizem sodi me permazivne (zelo globoko/resno/hudo;traja vso življenje)razvojne motnje (PRM) z začetkom v obdobju malčka (do3 leta)
- Gre za spekter ali kontinuum motenj (so različno izražene)

MOŽGANI OSEB Z AVTIZMOM

- Delujejo drugače
- Deli možganov, ki procesirajo emocije niso normalno razviti; raziskave tudi kažejo, da nekateri predeli možganov med seboj niso povezani (npr. preobčutljivi na svetlobo, vonj)
- Težave z vživljanjem (empatija), intuicija-avtizem-duševna slepota- ni razvite duševne in socialne inteligence
- Odkriteso nepravilnostiv deblu možganov in hranilnih živcih

KLASIČNI AVTIZEM

- Komunikacijski primanjkljaj (pri 1/3 se govor ne razvije, pri drugih je navzoč, a spremenjen – eholalia – ponavljajoč govor, motnje neverbalne komunikacija, ni očesnega kontakta, spremenjene kretnje)
- Primankljaj na področju pozornosti (joint attention) v otroštvu
- Socializacijski primankljaj
- Stereotipno vedenje=ponavljanje vedenja, rituali/običaji, specializiran na neko področje, bojijo se novega

- Motnje v duševnem razvoju (70%), pridružene dodatne motnje-epilepsija, CP, downov sindrom, fetalni alkoholni sindrom, sindrom fragilnega x kromosoma

ASPERGERJEV SINDROM

- Normalen govorni razvoj, govor je funkcionalen, v ritmu, melodiji, pragmatiki odstopa, motnje neverbalne komunikacije: pogled, kretnje, izraz obraza
- Primankljaj na področju pozornosti v otroštvu
- Socializacijski primankljaj- ne razumejo socialne interakcije, ne razberejo pomena, namigov, humorja, sarkazma
- Stereotipno vedenje, rituali

Pripadniki teh dveh skupin so velikokrat žrtve nasilja, so brez prijateljev ter sami in osamljeni

ZNAČILNOSTI AVTIZMA

Nenavadno odzivanje na čutilne dražljaje (zvoki, šumi, tema, svetloba), občutljivost na bolečino in dotik, hiperaktivnost-hipoaktivnost, motnje hranjenja (pica-vezani na določeno hrano), motnje spanja, emocionalna labilnost, agresivnost, avtoagresivnost.

ODKRIVANJE, DIAGNOSTIKA

- Zdravstveni pregledi pri pediatru v prvih 3 letih starosti
- Razvojne ambulante, mentalno higienske službe, pedopsihiatrične ambulante
- Opazovanje otroka v skupini (poročila vzgojitelja, učitelja)
- Psihološki pregled vključno s skalo CARS
- Ocena otroškega razvoja (lestvica zgodnjega razvoja)
- Ocena kognitivnega razvoja (test inteligentnosti WISC)
- Ocena adaptivnega vedenja (Vinelandska skala)
- Lahko še: biokemične, genetske, nevrofiziološke, nevroslikovne preizkave

OBRAVNAVA OTROK Z AVTIZMOM

V Slo dobro urejeno, logopedska obravnava, specialno pedagoška/rehabilitacijska obravnava, fizioterapevtska obravnava, delovna terapija

NAJUČINKOVITEJŠI PRISTOPI PRI IZOBRAŽEVANJU IN REHABILITACIJI V SVETU

- Kognitivna vedenjska terapija
- Pozitivna vedenjska podpora
- Uporabna vedenjska analiza (za zmanjšanje neustreznih vzorcev vedenja in učenje komunikacije)
- TEACCH = treatment and education of autistic children (cilj: čimbolj smiselno in samostojno delovanje v družbi; poudarek na strukturi

pouka – organizacija prostora, raspored in ritem aktivnosti, prilagojeno poučevanje, uporaba sistema nagrajevanja)

- Nadomestna komunikacija
- Sistem komunikacije z izmenjavo slik
- Znakovni jezik
- Senzorno gibalna integracija/program psihomotorike (skupinska, individualna)
- Medikamentorno zdravljenje (zdravila za hud nemir, anksioznost, obsesivno-kompulzivno vedenje)
- Raztrupljanje organizma (metoda DAN)
- Razne diete (brezmlečna, brezglutenska, vitaminska, minerali)

MOTNJE VEDENJA IN ČUSTVOVANJA

- Otroci z motnjami vedenja in čustvovanja kažejo ponavljajoč trajen vzorec neprilagojenega vedenja, ki se kaže v neuspešni socialni integraciji.
- Otrokov disocialno vedenje je lahko zunanja (eksternalizirano) ali notranje (internalizirano)

MVČ

- Nekateri otroci imajo izražene motnje navad (mokrenje, grizenje nohtov, apetit-izguba/povečan)
- Prisotne so lahko različne oblike otroških psihoz
- Med otroci z MVČ je mnogo takih z omejenimi akademskimi spretnostmi, s slabo pozornostjo in motivacijo

ČVM

- Motnje in težave, ki se javljajo v predšolskem obdobju npr.: mutizem («mutasti» - ne govorijo), tiki (mišični trsljaji), zaprtost vase,... se ne uvrščajo v širšo kategorijo VM
- Bilo bi stigmatizirajoče, če bi prehitro in neupravičeno prepoznali otroke kot VM
- Motnje kot npr. mutizem, hiperaktivnost, zavrtost obravnavamo vsako posebej (psihiater, psiholog, sociolog, pedagog/ukrepi

SOCIOLOŠKI MODEL Z DEJAVNIKI TVEGANJA

- DEJAVNIKI V DRUŽINI
Pogosti prepiri, čustveno moteni odnosi, neodgovorno vedenje, slaba komunikacija, kaos, slab nadzor
- DEJAVNIKI V ŠOLI
Slaba motivacija, slab učni uspeh, konflikti z učitelji, problematična šolska kultura, problematični učiteljski stili
- DEJAVNIKI PRI OTROKU

Slab nadzor ega, nizko samospoštovanje, zunanji lokus (iskanje krivde pri drugih) nadzora, neučinkovite spretnosti obvladovanja teav, biološke značilnosti

DEJAVNIKI V SKUPINI VRSTNIKOV

Neprilagojeno vedenje vrstnikov, rizično vedenje v prostem času (pohajkovanje, begi, alko, droge), težave pri vzpostavljanju odnosov z vrstniki

SOCIOEKOLOŠKI MODEL

- Model prikazuje, da kadar so rizične osebne značilnosti otroka spremljane z vzgojnimi in socializacijskimi težavamiv družini, vrtcu, šoli in skupini vrstnikov se povečuje tveganje za nastanek ČVM
- Za razvoj VM je pomembna interakcija med skupinami dejavnikov tveganja
- V socioekološkem modelu se motnje v vedenju oblikujejo v dve skupini:
  - Internalizirane (depresija, osamljenost)
  - Eksternalizirane (nasilnost, agresivnost, hipeaktivnost)

VEDENJE UČITELJEV DO OTROK Z VM

- Ti otroci so v slabšem položaju
- Otroci s fizičnimi ali funkcionalnimi primankljaji večinoma vzbujajo pozitivna čustva in željo po pomoči
- Otroci z MV želijo največkrat odstraniti

Raziskave kažejo:

- Učitelji nudjo manj pomoči tem učencem oz. jim pomoči niti ne poiščejo
- Z njimi se manj pogovarjajo in komunicirajo, manj časa jih namenijo za odgovore in reševanje nalog
- Manj povratnih informacij o njihovem znanju
- Nižja pričakovanja, več kritik, manj pohval in nagrad

DELOVANJE STRESA V RAZREDIH Z UČENCI Z VČM

- Učenje teh otrok je zelo zahtevno, mnogi učitelji se srečujejo s stalnim stresom, s fizičnimi in čustvenimi problemi
- Mnogi postanejo neučinkoviti (sindrom izgorevanja)

STRESORJI, KI DELUJEJO NA UČENCE

- Šibkost akademskih in socialnih veščin
- Omejeno samozavedanje lastnih težav
- Neupoštevanje psiholoških potreb (po varnosti, ljubezni)
- Neustrezen kurikulum, učna snov
- Prekomerna uporaba kazni
- Občutje nemoči
- Imajo stresno življenje v šoli in zunaj nje ali pa je čustveno prazno

STRESORJI PRI UČITELJIH

- Neustrezna pričakovanja do sebe in učencev
- Premalo podpore pri učencih, starših, vodstvu

- Preveč nalog, zadolžitev, premalo časa
- Preveč povdarjeni standard znanja in uporaba standardiziranih preizkusov
- Učitelji so premalo pripravljeni na poučevanje teh otrok, premalo veščin poučevanja in veščin vodenja razreda
- Zaradi vedenja, premalo pozornosti poučevanja

OBLIKE INKLUZIVNEGA UČNEGA OKOLJA

- Če želimo pomagati učencem s ČVM je pomembno spremeniti dve stvari:
  - **1) pri sebi**
    - Skrb za lastno mentalno in osebno rast
    - Izogibanje negativizmu in sarkazmu
    - Zavedanje negativnih stališč in vrednosti
    - Posamezniki, ki sprejemajo sebe in druge so se zmožni bolj učinkovito spopadati s stresorji
    - Manjše skupine, manj natrpani urniki, prilagojene učne vsebine zmanjšujejo stres
  - **2) pri kurikulumu in poučevanju**
    - Individualizirane naloge, zahteve: funkcionalno razvojno ocenjevanje-izdelava IP
    - Upoštevanje učnega stila učenca
    - Jasno in koncizno poučevanje (bistvene vsebine)
    - Positivni elementi dela z otroki (veselje, igra, humor)

UČITELJ V KOMUNIKACIJI Z UČENCI Z ČVM

- Upošteva učenca z ČVM
- Izogiba se neposrednemu reagiranju na negativna čustva učenca
- Učenčevega vedenja ne jemlje osebno
- Zmanjšuje napetostv skupini- relaksacija, domišljija
- Skrbi za red, urejenost, ne dopušča kaotičnosti
- Izpostavlja jasna pravila glede vedenja s pozitivnimi in negativnimi posledicami
- Ima realna pričakovanja do učencev, brez perfekcionizma
- Na silo/ z discipliniranjem vedenjskih vzorcev ni mogoče spreminjati
- Otroci bo vedenjski vzorec spremenil, če bo motiviran
- Vzorec lahko opusti, ko spozna novega
- Otroci z VM težko opuščajo stare vzorce, ker jim pomagajo pri reševanju problemov, z njimi se branijo
- Za spreminjanje je potrebno vzpostaviti z učencem odnos zaupanja, sprejemanja
- Postavljanje meja

UČNE TEŽAVE

- Delimo jih na splošne in specifične

- Razprostirajo se na kontinuum od lažjih do težjih, od enostavnih do kompleksnih. Glede na trajanje pa so lahko prehodne ali vseživljenske
- Vzroki UT:
  - Poškodbe, odstopanja v CZS
  - Genetski dejavniki
  - Biokemične nepravilnosti
  - Okoljski dejavniki
  - Neustrezno poučevanje

UČNE TEŽAVE

- Splošne UT se pojavljajo pri usvajanju znanj in spretnosti pri enem ali več izobraževalnih predmetih, zaradi večjih težav so učenci manj uspešni ali celo neuspešni, običajno učenci z UT počasneje usvajajo znanja
- Splošne Ut so lahko posledica notranjih in zunanjih dejavnikov (npr: motnja pozornosti s hiperaktivnostjo,, podpovprečnih/mejnih sposobnosti, težav socialno-emocionalnega prilagajanja, pomanjkanja motivacije, slabše razvitih samoregulacijskih sposobnosti, sociokulturne drugačnosti

SPECIFIČNE UČNE TEŽAVE

- Se kažejo z zaostankom v tgodnjem razvoju in težavah na kateremkoli od naslednjih področjih: pozornost, pomnjenje, mišljenje, koordinacija, komunikacija, branje, pisanje, pravopis, računanje
- So notranje narave – nevrološko pogojene
- Delimo jih na dve skupini, ki zajemata
  - **Specifične primankljaje na ravni slušno-vidnih procesov**, ki povzročajo motnjo branja-disleksijo, pravopisne težave-disortografijo in UT povezane s področjem jezika
  - **Specifične primankljaje na ravni vizualno-motoričnih procesov** težave pri pisanju-disgrafija, matematiki-specialna diskalkulija, načrtovanju in izvajanju praktičnih dejavnosti-dispraksija in težave na področju socialnih veščin
- Nekateri učenci imajo splošne UT, drugi imajo SUT, mnogi pa imajo UT obeh kategorij

KOGNITIVNE ZNAČILNOSTI UČENCEV Z UT

- Slabša sposobnost sklepanja in posploševanja
- Slabša sposobnost uvidevanja bistva
- Slabša sposobnostpredstavljanja
- Slabša sposobnost povezovanja znanja
- Pomaknjivosti na področju psihološkega procesiranja informacij
- Pomaknjivosti na področju hitrosti procesiranja
- Pomaknjivosti na področju pozornosti
- Nizka motivacija za učenje, nizka samoučinkovitost

METAKOGNITIVNE ZNAČILNOSTI

- Primankljaji pri načrtovanju in organizaciji učenja
- Primankljaji pri vrednotenju in opazovanju učenja
- Slab nadzor nad izvedbo nalog, dejavnosti
- Težave pri usvajanju in uporabi ustreznih metakognitivnih strategij

JEZIKOVNE ZNAČILNOSTI

- Težave z razumevanjem strukture povedi
- Težave na področju pomenoslovja
- Težave na področju skladne rabe jezika, poznavanja slovničnih pravil
- Težave na področju morfologije jezika, glasoslovja
- Težave pri praktični, vsakodnevni rabi jezika

SOCIALNO - EMOCIONALNE ZNAČILNOSTI

- Nizka samopodoba
- Naučena nemoč, nebogljenost
- Slabo prilagajanje
- Primankljaji v socialni kogniciji, pri prepoznavanju neverbalnih sporočil in socialnih situacij
- Slabše razvite socialne spretnosti
- Odklanjanje s strani vrstnikov

UČENCI Z UT V SLOVENSKI ZAKONODAJI

- Učenci z UT so zajeti v šolski zakonodaji in v zakonu o usmerjanju kot učenci s primankljaji na posameznih področjih učenja
- Učenci s PPPU so prepoznani, ko so se izrazite UT kazale že v dosedanjem šolanju in jih ni bilo možno odpraviti; samo učenci s PPPU so upravičeni do prilagoditev in dodatne strokovne pomoči v okvirju programa s prilagojenim izvajanjem in DSP
- Učenci s PPPU so tisti s težjimi in najtežjimi UT
- Med učence z UT sodijo učenci z zmernimi in lažjimi UT

POMOČ UČENCEM Z LAŽJIMI IN ZMERNIMI UT V ŠOLI

Šola je dolžna za učence z lažjimi in zmernimi težavami:

- Prilagoditi metode in oblike dela
- Omogočiti dopolnilni pouk
- Organizirati individualne in skupinske oblike pomoči

Pri pouku in dopolnilnem pouku potrebujejo:

- Več individualnega dela
- Več dela v manjših skupinah
- Učenca se ne sme stigmatizirati

V **individualno obliko** pomoči so vključeni tisti učenci, ki potrebujejo več individualne pozornosti

- V individualni obliki pomoči učenca uči:

- strategij poslušanja, komunikacije, rabe opor in pripomočkov, tehnik učenja
- V **skupinski obliki** pomoči (4 - 6 učencev) se izvajajo:
  - treningi avtomatizacije posameznih veščin branja, pisanja, računanja, poslušanja,
  - učenje strategij reševanja problemov, izvajanje sodelovalnega učenja
  - Trajanje individualne in skupinske oblike pomoči:
    - strnjeno 1 uro tedensko
    - 10 do 15 minut dnevno
    - (odvisno od narave učnih težav)